

Petteri Haveri
2.4.2024

Eduskunnan Ympäristövaliokunta ja Talousvaliokunta

Viite: E 9/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta EU:ssa

Lausunto Komission tiedonanto teollisesta hiilenhallinnasta EU:ssa

Energiateollisuus ry:n (ET) kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksemme. Teollinen hiilenhallinta on laaja kokonaisuus, johon liittyy laajasti useita eurooppalaisia lainsäädäntökokonaisuuksia.

Infrastrukturi

Pidämme tervetulleena, että teollinen hiilensidonta on Euroopassa tunnistettu keskeiseksi päästövähennysteknologiaksi. Kuten Suomen kantakin, pidämme hyvänä lähtökohtana olemassa olevia eurooppalaisia instrumentteja hyödyntäen kehittää hiilidioksidin siirto-infrastruktuuria.

Tiedonannon heikkouksia ovat, ettei siinä täysin tunnisteta biogeenisen hiilidioksidin talteenoton mahdollisuuksia. Tämä ilmenee siten, että tiedonannossa korostuu fossiiliperäisen hiilidioksidin talteenotto ja suuret odotukset hiilidioksidin talteenotolle suoraan ilmasta (DAC). Eurooppalaisissa hiilidioksidi-infrastrukturi-suunnitelmissa Itämeren alue ei juuri näy. Eurooppalaisen regulaation tulisi kautta linjan painottaa hiilidioksidin talteenottoa kestävästä lähteistä, ja edistää fossiilisista raaka-aineista luopumista kohteissa, joissa ne on mahdollista joko suoraan tai esimerkiksi vetyä hyödyntämällä korvata.

Raaka-ainekäyttö

On hyvä, että eurooppalaisessa keskustelussa hiilidioksidin raaka-ainekäyttö on nyt tunnistettu aiempaa paremmin. Eurooppa tarvitsee synteettisiä hiilivetyjä korvaamaan öljyperäisiä tuotteita.

Tulevassa lainsäädäntövalmistelussa tulee kiinnittää huomiota jätteenperäisen hiilidioksidin hyväksyntään synteettisten polttoaineiden valmistuksessa. Tällä hetkellä Suomessa pisimmällä olevat talteenottohankkeet perustuvat jätteiden energiaksi käsittelyssä syntyvän hiilidioksidin talteenottoon ja käyttöön synteettisten polttoaineiden valmistukseen.

Talteenoton markkina-arvo

Kuten Suomen kannassakin, korostamme markkinasääntöjen muodostamista teknisille hiilinieluilille. Laitoksilla talteenotettu biogeeninen hiilidioksidi mahdollistaa se varastoitaessa päästönien. Nykyinen eurooppalainen regulaatio ei kuitenkaan tunnista sille rahallista arvoa. On selvää, kuten 2040-tiedonantokin osoittaa, että kunnianhimoisen 2040-tavoite edellyttää hiilidioksidin poistoa ilmakehästä. Kustannustehokkaimmin tämä on toteutettavissa ottamalla biogeenistä hiilidioksidia talteen laitoksilla. Jotta yritykset voivat edetä hankkeiden toteutuksessa, tulee niillä olla varmuus talteenoton tuottonäkymistä.

Vapaaehtoiset markkinat

Nykyiset vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden käytännöt eivät täysin tunnista yritys kohtaisten tavoitteiden sekä eurooppalaisten tai kansallisten velvoitteiden symbioosia, vaan ne on jossain määrin laitettu kilpailemaan keskenään. Tästä aiheutuu tarpeetonta kitkaa talteenottohankkeiden toteutukselle.

Tulisikin edistää, että eurooppalainen lainsäädäntö jatkossa paremmin tunnistaa, että hiilensidontahanke voi samanaikaisesti toteuttaa yksittäisen yrityksen hiilineutraaliustavoitetta sekä täyttää eurooppalaista tai kansallista ilmastovelvoitetta.

Suomen kanta

Pidämme Suomen kantaa hyvänä. Suomen kannassa voisi korostaa nykyistä enemmän tarvetta irtaantua fossiilisista raaka-aineista Euroopassa ja painottaa biogeenisen hiilidioksidin merkitystä fossiilittomien tuotteiden raaka-aineena ja hiilinielujen mahdollistajana.

Suomen tulisi edistää jäteperäisen hiilidioksidin hyväksyttävyyttä raaka-ainekäytössä, erityisesti uusiutuvien polttoaineiden raaka-ainekäytössä.

Lisätiedot:

Petteri Haveri (petteri.haveri@energia.fi, 050 5711554)